ŽURNAL
UNIVERZITY PALACKÉHO V OLOMOUCI
www.zurnal.upol.cz
číslo 9 ročník 23
24. března 2014

Fakulta zdravotnických věd „loví“ docenty. Kvůli reakreditaci

PAVEL KONEČNÝ

Pomoc zevnitř, ale především zvenčí. Děkan fakulty zdravotnických věd Jaroslav Vomáčka se hned po nástupu do funkce pustil do shánění docentů, aby mohl akreditovat obory ošetřovatelství a zdravotnického managementu. V dubnu o jejich osudu rozhodne akreditační komise.

„Fakulta existovala pět let a problémů měla mnoho. Nakonec všechny obory, které se osamostatnily, měly a mají svoje problémy. Jejich řešení je jedna z hlavních rolí děkana,“ připustil Vomáčka.

Za hlavní označil personální problémy. „Je málo habilitovaných a univerzitních profesorů na jednotlivých oborech a někde chybí úplně, takže akreditace a reakreditace jsou tíživé. Získali jsme řadu odborníků odjinud. Museli jsme je získat tam, kde nejsou spokojeni nebo kde by neměli takovou perspektivu jako u nás,“ řekl děkan.

I v problémových oborech má fakulta tři docenty. „I když někteří jsou na malý úvazek, myslím, že bychom akreditaci Managementu zdravotnictví měli dostat,“ prohlásil Vomáčka.

Brněnské posily

Management zdravotnictví vyučovala olomoucká fakulta jako první v republice. Dnes jí akreditace chybí. Od roku 2012 na něj nepřijímá uchazeče a obor se mezitím začal vyučovat ve Zlíně. „Jsem přesvědčen, že jde o společensky potřebný obor. Ve zdravotnictví bude v nejbližších letech potřeba deset tisíc manažerů, tak si myslím, že těch padesát, které univerzity ročně vyprodukují, není moc,“ tvrdí Vomáčka.

V Olomouci by jej měl nově garantovat docent Antonín Stehlík z Masarykovy univerzity. Spolu s ním bude ekonomiku vyučovat i Jiří Blažek, bývalý děkan olomouckých práv. Nyní rovněž působící v Brně. „Chci tomu pomoci. Studijní plán bych dokázal vyzdvihnout na úroveň, která je pro vysokoškolské vzdělání potřebná,“ řekl Stehlík, který nyní učí v Brně management a logistiku. Podle něj má obor Management zdravotnictví nejlepší předpoklady pro rozvíjení právě na Univerzitě Palackého. „Absolventi si osvojí znalosti a dovednosti pro kvalifikovaný výkon manažerských, ekonomických a finančních profesí pro zdravotnické instituce z pohledu domácího prostředí i z hlediska Unie,“ dodal Stehlík.

Třetím docentem pro tento obor bude Vladimír Hobza z rekreologie na fakultě tělesné kultury. „Beru to jako mezifakultní výpomoc a spolupráci v rámci dobrých vztahů,“ objasnil skromně svou motivaci Hobza.

Mít vlastní docenty

Dalším horkým bramborem je obor Ošetřovatelství. Situace se zde zkomplikovala odchodem Jany Marečkové z fakulty. Navíc ošetřovatelství se dá v celé republice habilitovat jen v Českých Budějovicích.

„Sehnali jsme dva docenty, jeden má našlápnuto i na profesuru,“ řekl Vomáčka. Obor bude nově garantovat docent David Školoudík, který donedávna působil v Centru pro výuku odborných předmětů. Garanci oboru považuje svým způsobem i za výzvu.

„Mám k tomu pozitivní vztah. Je to nejmladší fakulta, která má perspektivu a je hodně věcí, které se dají zlepšit nebo zdokonalit. Rád se podělím o zkušenosti, aby i nemedicínské obory dosáhly dobrých nejen pedagogických, ale i vědeckých výsledků,“ uvedl Školoudík, který nemedicínské obory vyučuje „bokem“ už 15 let. Jeho hlavní profesí je klinická neurologie.

Pokračování na straně 3

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Vivant professores!

Šest z osmi nových profesorů dorazilo v pátek do Karolina převzít jmenovací dekrety z rukou ministra školství Marcela Chládka. Na snímku Jan Mareš, Rostislav Večeřa, Eliška Sovová, David Papajík a Ondřej Bábek (zleva). Poslední Jan Řídký ihned po ceremoniálu zmizel nenávratně v davu.

„Bylo to úžasné, užil jsem si to, přál bych něco takového všem svým kolegům,“ řekl čerstvý profesor Večeřa.

Jmenovací dekrety poprvé předával místo prezidenta ministr školství. Někteří kvůli tomu na jmenování čekali dvakrát déle, než je obvyklé. „Aspoň jsme se stali nejvíce sledovanými profesory,“ komentoval situaci s nadhledem Jan Mareš.

V Karolinu mělo dostat dekret 85 profesorů ze všech českých vysokých škol. Na ceremoniál jich dorazilo jen 77. Ti absentující se omlouvali zpravidla z pracovních nebo zdravotních důvodů. (caf)

Tituly z krásy

S příchodem jara rozkvétá nejen příroda vůkol, ale v posledních letech také studentky v roztodivných soutěžích krásy, které se hrdě prsí přívlastky akademické nebo studentské. I letos si tak mohly dívky vysokou školou povinné vybírat mezi zlínskou Miss Academia a pražskou Miss Studentka. Jedna soutěž testuje intelekt (krása samozřejmě podmínkou), druhá klikací schopnosti kamarádů té které dívky v internetovém hlasování (o vítězce rozhoduje počet hlasů odpovídající většímu gymnáziu). Budiž. Komu je dáno, nechť korunku nosí. Otázkou však je, nakolik by tyto akce měly podporovat univerzity, včetně té naší. Nakolik by měly posilovat stereotypy, proti kterým by svým posláním měly naopak brojit. Abychom nakonec nechtěli po uchazečkách k přihlášce ke studiu i fotografii v plavkách.

Ondřej Martínek
redaktor

Teologové zvolili Petera Tavela děkanem

Do čela cyrilometodějské teologické fakulty zvolil minulý týden její akademický senát vedoucího Institutu sociálního zdraví, terapeuta a duchovního Petera Tavela. Výsledek volby musí ještě potvrdit Kongregace pro katolickou výchovu v Římě.

Pro jediného kandidáta na funkci děkana se vyjádřilo 8 z 11 přítomných senátorů v prvním kole volby. Ke zvolení bylo potřebných 6 hlasů, což je nadpoloviční většina všech senátorů. Jedním z nich je i samotný Tavel, který se hlasování vzdal.

Ke svému působení v čele fakulty přistupuje Tavel s respektem. „Chystám se v prvé řadě komunikovat s lidmi, naslouchat jim a stavět na tom, co zde bylo v průběhu dvaceti let vytvořeno. Mám velkou výhodu v tom, že zde není třeba dělat žádná nepopulární opatření. Spíše budeme přemýšlet o tom, k čemu chceme fakultu dovést v příštích letech, jaké místo máme jako teologická fakulta ve společnosti, v církvi, v Olomouci,“ řekl bezprostředně po svém zvolení. Jeho funkční období je vymezeno lety 2014–2018.

Vzhledem k provázanosti teologické fakulty s církevně-právními předpisy schvaluje výsledek volby akademického senátu Kongregace pro katolickou výchovu v Římě. Kontakt s ní zajišťuje Velký kancléř fakulty – olomoucký arcibiskup Jan Graubner, který je garantem fakulty z církevního hlediska. Na kongregaci se obrací s žádostí o nihil obstat – není námitek.

„V případě jmenování děkana posílám takovou žádost, když mi předseda senátu oznámí výsledek volby, dříve než rektor univerzity děkana jmenuje. V případě zvolení kandidáta, pro něhož se ještě nežádalo nihil obstat k profesuře, to může trvat i několik týdnů. V zásadě ale podle letitých zkušeností problémy nečekám,“ uvedl Graubner.

Svá dosavadní působení v rolích prorektora Pražské vysoké školy psychosociálních studií a představeného Dominikánského kláštera v rakouském Retzu je Tavel ochoten v zájmu děkanské funkce redukovat.

Peter Tavel vystřídá ve funkci dosavadní děkanku Ivanu Vlkovou, která vede fakultu od roku 2006. V září končí její druhé funkční období, kandidovat už proto letos nemohla. V novodobé historii fakulty se v jejím vedení vystřídalo celkem pět děkanů. Od znovuobnovení v roce 1990 ji vedli Vojtěch Tkadlčík, Ladislav Tichý, Pavel Ambros a Petr Chalupa. (mav)

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Nižší ubytovací stipendium? Rozhodnutí státu

Přibližně jedenáct tisíc studentů Univerzity Palackého dostane méně peněz v ubytovacím stipendiu. Částka se sníží ze 750 na 540 korun měsíčně. Vychází z financí, které univerzitě posílá stát.

„V tomto případě fungujeme pouze jako přeposílatel peněz z ministerstva školství,“ uvedl rektor Jaroslav Miller. Ve vysvětlovací kampani, kterou vedl na Facebooku, nabídl nespokojeným studentům, že jim rozdíl vyplatí z vlastní kapsy. „Myslel jsem to vážně, manželce se ale ulevilo, že u dveří nikdo nezaklepal,“ řekl rektor.

Podle prorektora Víta Zouhara, jenž má na starosti studijní záležitosti, dorazilo na stipendia letos od státu pouze 54 milionů korun. „Pokud bychom stipendium vypláceli v původní výši, jen na půlrok od ledna do června bychom museli doplatit ze svého rozpočtu téměř čtrnáct milionů korun,“ vysvětlil Zouhar.

Přiznání stipendia se řídí poměrně složitým vzorcem, který bere do úvahy místo bydliště a dojezdovou vzdálenost. (caf)

ASIJSKÉ ZKUŠENOSTI
Rozhovor s Tomášem Kubíčkem.
4

NEMOC X
Jak vzniká film mediků.
5

KANOISTA
Touží po mistrovství v Olomouci.
7

Tři krále české chemie přilákal prestižní přednáškový cyklus Rudolfa Zahradníka

MARTINA ŠARADÍNOVÁ

Přírodovědecká fakulta bude ve středu 26. března místem unikátního setkání „tří králů“ současné české chemie. Uskuteční se u příležitosti nulté přednášky prestižního cyklu Rudolf Zahradník Lecture Series, kterou přednese právě zakladatel české kvantové chemie Rudolf Zahradník. Příležitost vyslechnout si výklad svého bývalého učitele nazvaný Slovo o chemii u nás a ve světě si nenechají ujít dvě další osobnosti světové vědy – Josef Michl, dlouhodobě působící na univerzitě v Coloradu, a Pavel Hobza, nositel národní ceny Česká hlava.

Přednáškový cyklus, jenž nemá v tuzemsku obdoby, hostí mezinárodně uznávané vědce zejména z oblasti chemie, nanotechnologií a materiálového výzkumu. Koná se pod záštitou generálního ředitele Regionálního centra pokročilých technologií a materiálů (RCPTM) Radka Zbořila. Ten vysvětlil, proč cyklus nese jméno bývalého předsedy Akademie věd ČR a zakladatele Učené společnosti ČR.

„Rudolf Zahradník je nestorem české chemie. Je za ním nejen spousta mimořádných vědeckých prací, ale i žáků, kteří vyrostli pod jeho vedením ve světově uznávané vědecké osobnosti. Skutečnost, že právě profesor Zahradník propůjčil přednáškovému cyklu své jméno, je oceněním pro mě osobně, ale i pro celou univerzitu. Jsem si jist, že tento cyklus bude v budoucnu pevně spojen se jménem Univerzity Palackého podobně jako třeba festival Academia film Olomouc,“ uvedl Zbořil.

PAVEL HOBZA (*1946)

Promoval v roce 1969 na Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT. Nyní působí v Ústavu organické chemie a biochemie Akademie věd ČR a je profesorem Katedry fyzikální chemie PřF UP. Zabývá se výpočetní a teoretickou chemií. Přednáší na mezinárodních konferencích a univerzitách po celém světě. Za rok 2008 získal národní cenu Česká hlava za celoživotní vědecký přínos v oblasti výpočetní a teoretické chemie. Publikoval více než 400 studií, má přes 25 tisíc citací. Je členem Učené společnosti ČR a britské Královské společnosti chemické a redakčních rad několika evropských a českých chemických časopisů.

RUDOLF ZAHRADNÍK (*1928)

Vystudoval Vysokou školu chemicko-technologickou v Praze, od roku 1961 byl pracovníkem Ústavu fyzikální chemie a elektrochemie Jaroslava Heyrovského. Svoji vědeckou činnost zaměřil zejména na teoretickou kvantovou chemii. V roce 1993 byl zvolen předsedou Akademie věd ČR, ve funkci působil do roku 2001. Byl rovněž zakládajícím členem a v letech 1994 až 1997 předsedou Učené společnosti ČR. Je autorem více než 300 odborných článků a asi desítky odborných knih.

JOSEF MICHL (*1939)

Vystudoval Přírodovědeckou fakultu Univerzity Karlovy. Kandidátem věd se stal v roce 1965, poté vyrazil na dvouroční stáž do Texasu. Invaze sovětských vojsk v roce 1968 ho zastihla v Norsku, do Československa se nevrátil. Od roku 1991 působí v USA, je profesor coloradské univerzity. Zabývá se fyzikální organickou chemií – molekulárními stavebnicemi, fotochemií, chemií boru, fluoru a křemíku, teoretickou chemií a nanochemií. Je členem americké Národní akademie věd a držitel řady světových ocenění. Je autorem či spoluautorem více než 600 publikací, které mají přes 22 tisíc citací.

Michl by neváhal přijet ani z Nového Zélandu

K Zahradníkovým žákům patří i Josef Michl – editor nejprestižnějšího chemického časopisu současnosti Chemical Reviews. V přednáškovém cyklu vystoupil v Olomouci loni v říjnu, přijet ale neváhal ani nyní.

„Je to vzácná příležitost moci se zúčastnit oslav zahájení cyklu přednášek, který nese jméno mého ctěného učitele. Tu bych si nenechal ujít, i kdybych měl přiletět až z Nového Zélandu,“ prozradil Michl.

Roli Zahradníka na vlastní vědeckou činnost označuje jako klíčovou. Jelikož po roce 1968 Michl působil v zahraničí, byly jejich styky v době komunistické diktatury omezené. Prostředníkem mezi oběma vědci byla Michlova manželka, která jako Američanka mohla do Prahy jezdit každý rok. „Znala se s Rudolfem a jeho ženou Milenou velmi dobře, přivážela jim zprávy od nás a zpět vozila zprávy o tom, jak se daří jim. Těsně před sametovou revolucí se poměry poněkud uvolnily a manželé Zahradníkovi směli přijet na návštěvu za námi do USA. Takže ten neuvěřitelný podzim roku 1989 jsme prožili spolu,“ vzpomíná Michl.

Pravidelné kontakty udržují dodnes. „V současné době trávím v Praze půl svého času a vidíme se velmi často. Ačkoliv se Rudolf už sám chemií aktivně nezabývá, vždy mu rád vypravuji o tom, co se v laboratoři právě děje. On k tomu má vždy zajímavé poznámky,“ doplnil Michl.

Hobza: Zahradník určil mou vědeckou kariéru

Zahradník zásadně ovlivnil i vědeckou kariéru Pavla Hobzy, dnes nejcitovanějšího vědce působícího v Česku. „To nejdůležitější, co má školitel udělat, je vybrat téma doktorské práce, které bude aktuální i po mnoha letech. Já jsem od profesora Zahradníka dostal jako téma Nekovalentní interakce a tomu se věnujeme už čtyřicet let. Naše spolupráce byla a je skvělá, publikovali jsme spolu skoro sto prací a napsali dvě knihy,“ uvedl Hobza, který působí mimo jiné na olomoucké katedře fyzikální chemie.

Ocenění vědeckého centra

Účast na slavnostní přednášce, na níž Zahradník převezme i pamětní medaili Univerzity Palackého, chápou vědci také jako ocenění dosavadní práce Regionálního centra pokročilých technologií a materiálů.

„Naší přítomností chceme ukázat, že se zde dělá velmi kvalitní věda. A to nejen aplikovaná, ale i základní,“ uvedl Hobza.

Jako velmi slibné hodnotí pracoviště i Michl. „Zatím se stále ještě rozvíjí, ale už v něm vznikla řada pozoruhodných výsledků. Vždy si rád vyposlechnu, co je zde zase nového,“ připojil se s uznáním Michl.

Pochvalných slov si váží ředitel RCPTM. „Věřím, že prestižní setkání je oceněním kvality centra. Nakonec Pavel Hobza v něm působí a máme spoustu krásných společných publikací i projektů. Na podobné cestě jsme i v případě spolupráce s Josefem Michlem,“ řekl Zbořil.

Jeho ambicí je prostřednictvím Rudolf Zahradník Lecture Series představit na české půdě nejslavnější a nejúspěšnější světové vědce chemického a materiálového výzkumu. V Olomouci již vystoupili kromě Josefa Michla také Andrey Rogach, působící v Hongkongu, Mark Ratner z Northwestern University či Wolfgang Lindner z Vídně, kteří patří k nejvýznamnějším představitelům současné světové chemie. I mezi potvrzenými řečníky pro rok 2014 jsou velká jména ověnčená desítkami prestižních ocenění.

Vítěz Podnikavé hlavy spustí v dubnu web Sleduj divadlo.cz

Loni v květnu vyhrál Martin Zavadil s projektem Sleduj divadlo soutěž Podnikavá hlava. Letos v dubnu jej hodlá uvést do praxe. Čtyřiadvacetiletý student vděčí za úspěšný rozjezd i Vědeckotechnickému parku Univerzity Palackého, který klání o nejlepší podnikatelský záměr pořádá. Letos se do něj mohou zájemci hlásit do 17. dubna.

Mladík původem z Míškovic na Zlínsku přišel jako první v Česku i ve střední Evropě s nápadem prodávat záznamy divadelních představení na adrese sledujdivadlo.cz.

„Stránka bude spuštěna nejpozději počátkem dubna. Vše už je hotové, čekám jen na podpisy smluv. Budeme prodávat záznamy představení několika způsoby. Buď online, kdy zákazník za poplatek obdrží kód a bude se moci na představení podívat během 30 hodin. Druhým způsobem je stažení do počítače, třetí možností je DVD v balíčku s programem a v některých příkladech i s plakátem,“ přiblížil projekt Zavadil. Ceny za služby ale před spuštěním portálu neprozradil.

Pomohly peníze i informace

Student teorie a dějin divadla na brněnské Masarykově univerzitě nijak nezastírá, že bez vítězství v Podnikavé hlavě by byl začátek podnikání složitější. Ze získaných 50 tisíc korun uhradil právní služby, grafiku a velká část padla na cestovní výlohy. „Bez těchto peněz by byl rozjezd o hodně horší. Musel bych si půjčit, nebo přistoupit na investora. Ten se mi na základě soutěže sice ozval, ale nakonec jsem se rozhodl pustit do podnikání sám,“ řekl Zavadil.

Martin Zavadil

Foto: MARTINA ŠARADÍNOVÁ

Ještě mnohem užitečnější pro něj ale byly informace od pracovníků či spolupracovníků Vědeckotechnického parku. „Nejlepší na celé soutěži je to, že člověk může využít spousty věcí a kontaktů. Kdybych si měl zjišťovat vše sám, trvalo by to velmi dlouho. Zprostředkování informací od odborníků pro mě bylo určitě tím nejdůležitějším,“ uvedl student, který k účasti v soutěži vyzývá i ostatní. Podle jeho zkušeností je výhodou na myšlence dopředu zapracovat a před komisi již předstoupit s jasnějšími představami o podnikání. Díky tomu Zavadil ovládl i jinou podnikatelskou soutěž – Rozjezdy roku ve Zlínském kraji.

Divadlo v obýváku

Nápad prodávat záznamy divadelních představení souvisí se Zavadilovým zájmem o divadlo. Ročně navštíví zhruba 70 inscenací. „Nápad byl můj vlastní, ale podobná služba existuje ve Velké Británii. Tam se ale donedávna zaměřovali jen na Shakespearovy hry. Fungují zhruba dva roky, ale být druhý na světě, to taky jde,“ domnívá se Zavadil. Součástí projektu bude i webová stránka PlaceForTheatre.com, kam se budou postupně přidávat i představení s anglickými titulky.

Svoji nabídku cílí nejen na zhruba pět až deset procent populace, které do stánku umění chodí, ale i na ostatní. Díky záznamu si inscenaci mohou v pohodlí vlastního gauče dopřát i lidé, pro něž je divadelní prostředí příliš formální, nebo se jim prostě po práci nechce už nikam chodit. Přesto Zavadil odmítá, že by aktivita mohla divadlům uškodit, neboť ji ubere diváky. „Naopak, celé je to ve prospěch divadla. Lidé se dozví, co se v divadlech hraje. Navíc sledování záznamu nelze srovnávat se zážitkem v divadle,“ soudí Zavadil.

V počáteční fázi se lidé mohou těšit na záznamy tří představení ze tří různých divadel. Kromě Ostravy a Brna prý na diváky čeká ještě jedno překvapení. Do budoucna hodlá Zavadil nabízet divadla z Prahy i regionů. Výběr se bude řídit nejen zájmem diváků, ale i kvalitou a výjimečností inscenace v kontextu celého českého divadla.

Vědeckotechnický park letos pořádá pátý ročník soutěže Podnikavá hlava. Nejlepší účastníci získají nejen finanční odměnu, ale především cenné rady odborníků a zázemí při rozjezdu podnikání. Loňského klání se zúčastnilo rekordních 67 projektů. Celkem již Podnikavou hlavou prošlo téměř 200 soutěžících a někteří z nich uvedli své nápady do praxe. Vítěz letošního ročníku bude znám v květnu. Podrobné informace o soutěži jsou dostupné na webu podnikavahlava.cz (srd)

Krátce

Česká televize podpoří vědu

Věda a výzkum bude mít větší odezvu v pořadech České televize. Dohodli zástupci vysokých škol a veřejnoprávního média. Aktivity televize na poli popularizace vědy by měl posílit zvláštní poradní orgán. „Ve spolupráci vidí Univerzita Palackého i Academia film Olomouc obrovský potenciál. Vědeckou kapacitu, kterou Česko disponuje, můžeme společně přetavit v divácky atraktivní pořady. Věda je mezinárodně srozumitelná a společná produkce může uspět i ve světovém měřítku,“ komentoval jednání prorektor Petr Bilík. (srd)

Ájurvéda jako céčkový předmět

Indický velvyslanec Venkatesan Ashok hovořil při jednání s rektorem Jaroslavem Millerem také o ájurvédě, tradičním systému alternativní medicíny. „Indická strana nabídla, že zajistí lektora a pro něj i finance. Univerzita by obstarala pouze ubytování,“ naznačil rektor. (caf)

Zlomek synagogy

Malé vitrážové okno z vypálené olomoucké synagogy se od poloviny března stalo součástí knihovny Centra judaistických studií. Jeho instalaci doprovodil pietní akt. Olomoucká synagoga stála na dnešním Palachově náměstí a židovské komunitě sloužila více než 40 let. První den po příchodu wehrmachtu byla nacisty 15. března 1939 zničena. (map)

Dvě soutěže + dvě studentky = tři tituly

Nikol Kovaříková
Foto: PAVEL KONEČNÝ

Dominika Fišerová
Foto: MARTIN VIŠŇA

VELENA MAZOCHOVÁ
MARTIN VIŠŇA

Hned ve dvou soutěžích o nejkrásnější vysokoškolačku uspěly nedávno studentky Univerzity Palackého. Titul první vicemiss v národním kole Miss Studentka České republiky získala Dominika Fišerová z fakulty tělesné kultury a posluchačka práv Nikol Kovaříková se stala Miss Academia Online a Miss obchodního centra Zlaté Jablko.

V soutěžích mezi studentkami vysokých a vyšších odborných škol zdůrazňují organizátoři vedle půvabu a krásy také inteligenci, šarm a přirozené charisma. Studentská soutěž Miss Academia promítla toto pojetí i do svého motta Miss, která má (s)mysl. Celorepubliková soutěž Miss Studentka s podtitulem Jediná miss, která má tři S, hledala kromě „sexy“ studentek také sympatické a sebevědomé osobnosti.

Jde to i bez plavek

Právě koncept a slogan přilákal studentku olomouckých práv Nikol Kovaříkovou do soutěže o Miss Academia. Na rozdíl od většiny ostatních je podle ní výjimečná tím, že nezdůrazňuje pouze vnější krásu.

„Na castingu jsme nejprve psaly něco jako IQ testy, poté jsme absolvovaly rozhovor za plentou a porota nás poprvé viděla až při promenádě v černých šatech,“ popsala budoucí právnička. Za ojedinělou přednost pokládá i letošní zrušení promenády v plavkách. „Chtějí tím ukázat, že sexy můžeme být, aniž by nás svlékali téměř donaha,“ dodala Kovaříková.

Totéž potvrdil i koordinátor soutěže. „Podle reakcí diváků můžeme s klidem říci, že si rozhodně nepřipadali o cokoliv ochuzeni,“ řekl Michal Halačka.

Nikol Kovaříková oceňuje také možnosti využít získaných titulů a medializace soutěže ve prospěch pomoci druhým. „Momentálně mám v plánu věnovat se dlouho plánované dobročinné činnosti v jedné zlínské organizaci. A samozřejmě škole, protože mám co dohánět,“ doplnila Kovaříková.

Titulů Miss Academia Online i Miss obchodního centra Zlaté Jablko si váží. „Oba pro mne moc znamenají, protože u obou hlasovala široká veřejnost. Navíc jsem oproti ostatním finalistkám neměla téměř žádné zkušenosti s modelingem či podobnými soutěžemi,“ podělila se o bezprostřední dojmy Kovaříková, které fanoušci poslali nejvíce hlasů prostřednictvím sociálních sítí a na portálu Studenta.cz.

V budoucnu by se modelingu ráda věnovala. Nyní jej bere jako příjemné zpestření, které jí studium zatím nijak nekomplikuje. „Zkoušky jsem měla hotovy brzy, v průběhu prvních dvou soustředění jsem nemusela meškat školu. Až před samotným galavečerem jsem pár dní chyběla, ale všechno poctivě dostuduju,“ ujišťuje Kovaříková.

Na prvním místě zpěv

To Dominika Fišerová, která v Olomouci dálkově studuje aplikované pohybové aktivity na fakultě tělesné kultury, meškala už při semifinále. Do Prahy totiž musela být uvolněna ze zimního kurzu v Dolní Moravě. „Nebyla jsem na to připravená, navíc cesta autobusem trvala asi pět hodin a mně se v autobuse dělá zle, takže cesta byla hrozná. Možná ale právě to, že jsem se nijak zvlášť nepřipravovala, mi pomohlo k postupu do finálové dvanáctky,“ připustila Fišerová.

V průběhu finále pak prý pochopila, proč jsou dívky při vyhlašování tak dojaté. „Když vyhlásili druhou vicemiss, myslela jsem si, že už nemám šanci. Ale když pak vyhlásili mne, pochopila jsem, proč na podobných soutěžích vždycky holky najednou brečí,“ prozradila své bezprostřední dojmy z vyhlašování výsledků soutěže Miss Studentka.

K získání titulu první vicemiss podle ní přispělo pěvecké vystoupení s muzikálovou skladbou od Lauryn Hill His Eye is on the Sparrow, které předvedla jako jediná z finalistek. Zpívání se věnuje od svých čtyř let, vystupuje s dixielandovou kapelou a na pražské konzervatoři studuje prezenčně operní zpěv. Umělecká dráha je její životní sen.

„Pokud by to ale nevyšlo, kdybych se nemohla uchytit nebo třeba ztratila hlas, chtěla bych organizovat volnočasové aktivity, propojovat sport a umění. Vedoucí animátor by byl ideální, třeba někde v Egyptě, mám ráda teplo,“ prozradila s úsměvem Fišerová.

Přestože je už tři roky zaregistrovaná v modelingových agenturách a absolvuje módní přehlídky či focení, modeling bere jen jako přivýdělek. „V prioritách je až na třetím místě, nechci se jím živit, je to krutý svět. Věnuji se mu, když mám čas, a tak mi to stačí,“ dodala.

Dominika Fišerová do celostátního semifinále soutěže, které bylo castingem na finálový večer, postoupila spolu s dvěma dalšími studentkami Univerzity Palackého jako vítězka lokálního kola virtuální soutěže krásy, které proběhlo na začátku letošního roku formou internetového hlasování. Šerpami a korunkami je v lednu dekoroval tehdejší rektor Miroslav Mašláň.

Neutrální rektor

Současný rektor Jaroslav Miller k soutěžím krásy na akademické půdě přistupuje rezervovaně. „Nemám na tuto věc silný názor. Podobné akce nijak nepodporuji, ale na druhé straně nevidím pádný důvod proti nim vehementně bojovat,“ uvedl pro Žurnál rektor.

Miss Academia je studentskou soutěží krásy, kterou už osmnáctým rokem pořádají studenti Fakulty multimediálních komunikací Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně. Letošní finále proběhlo 11. března v Kongresovém centru ve Zlíně. Celorepublikovou soutěž Miss Studentka organizuje síť České studentské unie spojující studenty vysokých a středních škol. Finále druhého ročníku se konalo 1. března v Praze.

Akademický senát schválil na Floře rozdělení peněz mezi fakulty

Na neobvyklém místě zasedal minulý týden akademický senát univerzity. Po 41 letech se vrátil na Výstaviště Flora. Nejdůležitějším bodem programu bylo rozdělení 1,5 miliardy korun mezi fakulty a rektorát, které předchází přijetí rozpočtu. „Město Olomouc má dvě výrazné ‚značky‘. Univerzitu Palackého a Floru – bez určení pořadí,“ prohlásil senátor za fakultu tělesné kultury a zároveň městský radní Aleš Jakubec. Opraveným pavilonem A senátory provedl ředitel výstaviště Jiří Uhlíř.

Hlasování o změně metodiky, podle které fakulty odvádějí peníze rektorátu, předcházelo samotnému schválení rozdělení financí. „Jsou to kosmetické změny, hlavním důvodem je absence dat o zaměstnancích z ministerstva školství,“ komentoval změnu rektor Jaroslav Miller. Výpočet ovlivnily také body RUV za uměleckou činnost, které jsou obdobné jako RIV body vědeckého výkonu.

Foto: PAVEL KONEČNÝ

Univerzita Palackého bude mít k dispozici asi o pět procent více financí než vloni. Přesná suma činí 1,539 miliardy. O dvě procenta si polepší i rektorát a centrální jednotky univerzity. K dispozici budou mít 262 milionů korun.

Představitelé univerzity rokovali na výstavišti včera podruhé v historii. Poprvé to bylo při zasedání vědeckých rad v roce 1973, když univerzita slavila 400 let od svého založení. Letošním důvodem byla nová podoba ústředního pavilonu po rekonstrukci. (caf)

Rozpočet fakult v milionech korun (zaokrouhleně) Zdroj: AS UP

Fakulta	Kč
lékařská	261
zdravotnických věd	36
filozofická	207
přírodovědecká	421
pedagogická	143
tělesné kultury	101
cyrilometodějská teologická	42
právnická	64

Fakulta zdravotnických věd „loví“ docenty. Kvůli reakreditaci

Dokončení ze strany 1

Ošetřovatelství nemá problém s bakalářským, ale s magisterským a doktorským studiem, kde je nutné do konce roku doplnit údaje pro akreditaci. „Máme cíl zpracovat akreditační spis i pro habilitační řízení, abychom měli své docenty. První doktorandi již u nás vystudovali,“ dodal Vomáčka. Ošetřovatelství studuje dnes 250 z celkových asi 700 posluchačů fakulty zdravotnických věd.

Dodatečné přijetí studentů

Obory Management zdravotnictví ani Ošetřovatelství, nepřišly o akreditaci, jen se podle děkana musí reakreditovat. „Problém by nastal až v případě, že by akreditační spis měl vady,“ zamyslel se.

Vomáčka tvrdí, že získání docentů je manažerská činnost. „Je to tvrdá práce. Musíte znát životopisy lidí a shánět je. Nabídnout jim kariérní postup, lepší podmínky. A i když se třeba dohodnete, pak ten člověk dostane lepší nabídku a vše padne. I to se nám stalo,“ popsal. A považuje to i za otázku ekonomickou. „Ústav, který má poslední ročník studentů a teprve bude otvírat nový, nemá ty zdroje. Rozhodli jsme se je proto podržet z centrálních zdrojů,“ objasnil strategické rozhodnutí.

Vedoucí studijního oddělení fakulty Alena Cholinská potvrdila, že počítá ještě letos s vypsáním dodatečného přijímacího řízení v případě úspěšné akreditace. „Pro nový akademický rok by se mohly přijímací zkoušky konat v srpnu. Předpokládám, že na každý obor bychom přijali přibližně dvě desítky studentů,“ uvedla Cholinská.

Anketa

SOUHLASÍTE SE SOUTĚŽEMI KRÁSY NA AKADEMICKÉ PŮDĚ?

Nela Hladilová
1. ročník FF
Mám k tomu asi spíše neutrální postoj. Nejsem pro ani proti. Ale když je nějaká holka pěkná a vyhraje, tak si to asi zaslouží.

Tomáš Babůrek
5. ročník FF
Nemám proti tomu nic, osobně se o tyhle věci ale nezajímám, přijde mi to zbytečné. Pokud někdo chce, ať do toho jde. Na akademickou půdu by to asi nemuselo úplně patřit, ale tyhle akce se vždycky někam vetřou.

Martin Lišaník
4. ročník FF
Nemyslím si, že se krása a vzdělání vylučuje. Ale právě na univerzitě by se mělo soutěžit spíše ve vzdělání, to je prioritní poslání univerzity, tak proč by tady měly být soutěže krásy? Pěkné dívky se mohou procházet kdekoli jinde a každý to ocení.

Jana Černá
2. ročník PdF
Vzdělání je sice fajn, ale vůbec nic se nestane, když se nutnost učit se trochu rozvolní, například soutěží krásy. Soutěže krásy mi na akademické půdě tedy nevadí. Potřebu účastnit se takového zápolení jsem však nikdy neměla.

Adam Huspeka
1. ročník PdF
Nic proti soutěžím krásy nemám, jestli to někoho baví, proč ne. Pokud by se taková soutěž měla uskutečnit na univerzitě, měli by ji ale organizovat studenti. Krása je velmi povrchní záležitostí a má ji ten, kdo má štěstí. Hlavním posláním univerzit je však vzdělání, v tom vám štěstí nepomůže, toho musíte dosáhnout snahou. Osobně bych se takové soutěže neúčastnil.

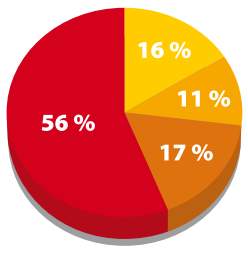

Souhlasíte se soutěžemi krásy na akademické půdě?

- Ano, nemám nic proti
- Proč ne, nevadí mi
- Je mi to jedno
- Ne, jsou nevhodné

Proti kráse

O posvátnosti akademické půdy je přesvědčeno 196 hlasujících v anketě Žurnálu Online. Všichni si na webu při odpovědi vybrali možnost, ve které soutěže krásy na akademické půdě považují za nevhodné. Otázkou je, kdo vlastně hlasoval. Akademici, méně švarné studentky, šprti? Nebo naopak krasavice inteligentní, které by podobné soutěže považovaly za vlastní pohanu a něco jako handl? Každopádně jejich názor je většinový.

V druhé polovině hlasovalo nejméně lidí pro odpověď „Proč ne“. Bylo jich 39. Vyloženě kladně se k soutěžím miss postavilo 58 hlasujících.

V nové anketě se ptáme na letní čas. Co vy na to? (brz)

„Cestovat znamená mít pokoru přijmout jiné principy a normy“

PAVEL KONEČNÝ

Bohemista a naratolog Tomáš Kubíček se na sklonku minulého roku účastnil dvou asijských konferencí – v Šanghaji a Soulu. „Už když jsem odlétal a na pražském letišti se informace o odletu objevily na tabuli v korejských znacích, získal jsem pocit, že angličtina není nejlepším kolonizačním jazykem jednadvacátého století,“ prohlásil profesor Kubíček. Nyní má příležitost svou návštěvu vrátit korejskému kolegovi Kyuchin Kimovi, který je pozván na konferenci Fenomén cestopisu v literaturách střední Evropy.

Korea, Čína a cestování byly proto i hlavním námětem hovoru.

Proč zajímá Korejce střední Evropa?
Mapují si terén. Korea si uvědomuje strategický význam střední Evropy. Ta konference vlastně měla představit korejským kolegům základní otázky střední Evropy ve všech možných aspektech, tedy oborech. Otázky, které si táhne z historie s sebou a které ovlivňují její současnou podobu, stejně jako otázky, které souvisí s postmoderní dobou.

Jaká je bohemistika na Hankuk University?
Spolupracujeme už delší dobu. Teď tam dokonce nastoupil jako lektor náš kolega Milan Orálek. Jejich bohemistika je silná, mají sto padesát studentů a obrovský zájem o jazyk. Zájem je vede k tomu, aby pak v Evropě našli zaměstnání, přestože nemají vysokou nezaměstnanost.

Překvapilo vás něco?
Byl jsem překvapený jejich poměrně dobrou znalostí českých spisovatelů, zvláště v komparaci s Čínou, kde jsem byl o měsíc později. V Koreji znají naše erbovní spisovatele, jakými jsou Hašek či Kundera, ale k nim jsou schopni vyjmenovat patnáct dvacet dalších jmen – Seifert, Nezval, ale i mladší Topol nebo Kratochvíl. Byl jsem ale fascinován i tím, že více než třistastránkový sborník měl termín dodání příspěvků tři dny před konáním konference. Za tři dny na nás už čekal vytištěný sborník. Všechno stihli, netuším jak. Člověk tam musí být pořád fascinovaný, jak jsou k sobě přísní a výkonní.

A k vám byli také přísní?
Byli. Laskavě přísní. Převezli nás třeba do kampusu padesát kilometrů od Soulu a my jsme museli po konferenci ještě večer vyučovat. A druhý den znovu. Ale bylo to úžasné, protože si člověk uvědomí, že je to pro ty studenty podstatné, což vám dávají emocionálně najevo. S respektem se díváte na jejich entuziasmus, s jakým se nadchnou pro nějakou kulturu, se kterou přitom nemají žádné zkušenosti. Umožňují vám ale uvědomit si, že v české kultuře je něco, co má internacionální rámec a co oni jsou schopni přijmout, absorbovat a zamilovat si.

Takže jste zažil střet kultur?
Byl jsem v Koreji každodenně v obrovském úžasu. Korejci jsou strašně otevření, a přitom – jak to říct – tam funguje určitá primární slušnost, určitý typ hierarchie, respektu, určitý typ subordinace, v pozitivním smyslu. A zdá se mi, že tyto vzorce mezilidského chování umožňují, aby ta země tak skvěle fungovala. Země, která ze sedmnáctého století vstoupila rovnou do století jednadvacátého. Každý den mě v tomto smyslu něco překvapilo.

Například?
Když jsme jeli s kolegou vlakem, který se prohání krajinou čtyřistakilometrovou rychlostí, a on telefonuje, protože tam se musí pořád telefonovat – to je známka toho, že člověk je součástí komunikační sítě – tak mi v pauzách vykládal o existenci zvláštní jednotky korejské armády s úkolem chodit po horách a vytahovat ze země kamenné stély, které tam zarazila japonská okupační armáda, aby porušila pozitivní tok energie v Koreji.

Pro nás skutečně zvláštní…
Nebo mi jiný kolega říkal, že univerzitní kampus je postaven na velmi dobrém místě s obrovskou pozitivní energií, o čemž svědčí i skutečnost, že současná prezidentka si v této oblasti zakoupila pohřební místo.

Má to pro nás nějaké poučení?
Respekt k tradici a snaha o harmonizaci skutečnosti. Přítomný čas je v Jižní Koreji složen nejenom z přítomnosti, ale i z minulosti a budoucnosti. To je něco, na co třeba u nás už zapomínáme. Jim to však umožňuje uchovávat povědomí o významu hodnot. Zdá se mi, že je to jediná možnost, jak nebýt stržen do postmoderního splínu okcidentální společnosti. A je to tato odlišnost, s níž oni čtou naše texty. Věci, které my považujeme za nedůležité, čtou oni s mimořádným imperativem.

Tomáš Kubíček s korejskými suvenýry. Foto: PAVEL KONEČNÝ

Univerzita Palackého zvažuje vytvoření „poboček“ v Asii. Měly by podle vás význam?
Je to důležité právě proto, že všechny programy jsou zatím nastaveny na evropský kontext nebo na Ameriku. Ten Východ zůstává neprávem popelkou, i když je mimořádně zajímavý a hospodářský rozmach tam nastartoval i zájem o kulturní kontakty. Pobočky, to je nápad, který by snad, alespoň v případě bohemistiky, měl vycházet z ministerstva zahraničí. Vždyť je to konkrétní podpora české kultury, českého jazyka a českého prostoru a implicitně tak české politiky někde, kde je o to zájem. A naši lektoři tam udělají v jistém smyslu více práce než velvyslanci. Nebo třeba můj kolega Kyuchin Kim vydal průvodce po Praze, ne jen hloupý bedekr, ale knihu zahrnující i kulturně-politicko-hospodářské zajímavosti. A je to bezmála nejprodávanější kniha v Koreji. Profesor Kim je i autorem monografie o Kunderovi, psal o Havlovi a přeložil řadu věcí z české literatury. Který český velvyslanec udělal tolik pro českou kulturu…?

A jak je to s Čínou?
V Pekingu je silná a tradiční bohemistika, v Šanghaji o ní uvažují. Na šanghajské konferenci o moderně, kam jsem byl pozván jako keynote speaker, bylo vidět, že mají snahu komparativně vnímat svoji vlastní kulturu. Ostatně to je nejpřirozenější cesta k vzájemnému poznání. Je to tedy podobné jako v Koreji.

Takže žádný rozdíl?
Myslím, že čínští studenti kladou větší důraz na literaturu a kulturu jako takovou, jazyk je pro ně pouze bránou ke kultuře, kdežto u korejských studentů je jazyk a literatura bránou k ekonomickému zajištění.

Znají tam Česko?
V Číně jen velmi malá hrstka lidí dokáže vůbec identifikovat adjektivum český. Když jsem řekl, že jsem z České republiky, tak nevěděli, kde to je. Znají Německo a Sovětský svaz, tak jsem vysvětloval, že Česko je někde mezi. A oni říkali: kousek od Francie? Ano, přesně tam.

prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.
(*1966) – vedoucí Katedry bohemistiky FF UP
Pochází z Brna, kde dosud bydlí. Masarykovu univerzitu absolvoval v roce 1991. Pracoval v Ústavu pro českou literaturu Akademie věd ČR. Habilitoval se na Univerzitě Karlově, profesuru získal na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích za novější českou literaturu.
Má osmiletého syna, kterému čte před spaním pohádky.

Že by špatní zeměpisáři?
Vůbec ne, jen nesmíme být sebestřední. Z jejich perspektivy jsme na hranici rozlišitelnosti. Ostatně díky tomu, že jsou velkou a sebevědomou kulturou, realizují evropský internacionalizmus více než my sami. Pro nás je evropský prostor plný rozdílů, ale oni ho vnímají jako prostor plný určitých shod a podobností. My se identifikujeme přes rozdíly, oni nás identifikují přes to, co máme s ostatními evropskými národy společné.

Liší se nějak znalost české literatury mezi Koreou a Čínou?
Číňané jsou jiným národem. Korejci vědí, že je třeba vyjít vstříc, Číňané čekají, že se vyjde vstříc jim. Tak tu situaci aspoň čtu já. Ale oni na to mají právo. Z českých autorů znali studenti sice pouze Kunderu a Haška, ale zeptejme se opačně: Co my známe z té velké čínské kultury? A neměli by oni právo, abychom o nich věděli více?

Jaká je tedy Čína?
Na letmý pohled: Čína je moderní svět plný západního zboží, který řeší jiné problémy, než které jsou mediálním obrazem Číny. Jsou dvě Číny. Jedna, která je tam, a druhá, kterou si přivážíme. Jestliže zůstaneme u své představy, nikdy skutečnou Čínu nepochopíme. Své představy musíme umět revidovat. Jestli za nic jiného, za tento kritický sebereflexivní moment bychom měli být vděční. Projevit pokoru a umět přijmout jiné normy a principy. Ostatně tento aspekt cestovatelské zkušenosti je jedním z témat naší konference o cestopisech.

Fenomén cestopisu v literaturách střední Evropy. Konference se koná na filozofické fakultě 25. a 26. března.

Městské zemědělství v Zambii

Z BLÍZKA V DALCE

Svět očima zkušeností studentů katedry rozvojových studií.

Ve Ndole, půlmilionovém centru zambijské provincie Copperbelt, jsem za podpory Vavrouškova stipendia Katedry rozvojových studií a Mobilit Přírodovědecké fakulty UP strávila v létě 2013 necelé tři měsíce na výzkumném pobytu zaměřeném na komunitní městské zemědělství.

Každý den jsem se probouzela do světa absurdit. Žila jsem ve čtvrti, kde má každý člověk obrovský dům, obrovské auto, zahradníka, služku, pradlenu. Spíš než v Africe jsem si kolikrát připadala jako na americkém předměstí. Když jsem ale cestou za „svými“ farmáři překročila koleje (asi) nefunkční železnice, rázem se všechno změnilo. Polonahé děti, odpadky, do nosu bijící zápach piva vyráběného z melasy. Ocitla jsem se v Chipulukusu, největší chudinské čtvrti ve městě, kde svůj domov nalezlo asi 15 procent jeho obyvatel. Většina lidí zde žije pod hranicí chudoby, tedy za méně než 1,25 dolaru na den.

Chipulukusu obklopuje rozsáhlá zelená plocha. Je to idylická krajina s množstvím malých políček, která jsou oddělena důmyslnými zavlažovacími kanály. Právě tady nalezlo svou obživu na několik stovek lidí. Nezáleží na tom, jestli byli farmáři dříve učitelem, pradlenou nebo dělníkem. Teď se všichni věnují stejnému – něco vypěstovat, část toho sníst a zbytek prodat.

Městské zemědělství má ve Ndole obrovský význam. Nejenže obstarává obživu pro tisíce lidí, ale zároveň je schopné nakrmit i velkou část tamní populace. Pěstuje se téměř všechno, od listové zeleniny přes dýně a rajčata až po kukuřici. I když farmáři obdělávají půdu ilegálně, protože patří městu, o svou budoucnost se nebojí. Díky protékající řece, zatopeným lomům a prudkému zvedání hladiny vody v období dešťů je totiž prostor z komerčního hlediska nevyužitelný, a tak radnice nemá potřebu zemědělce vyhánět.

Přestože sami farmáři tvrdí, že městské zemědělství jim zajišťuje stabilní příjem, stále tito lidé žijí ze dne na den. Díky tomu, že část svých výdajů ušetří, protože nemusí tolik utrácet za jídlo, mají alespoň šanci posílat své děti do školy. Na druhou stranu by se jim přeci jen mohlo vést lépe. Většinou totiž neobchodují své zboží přímo, ale využívají služeb překupníků, kteří od nich nakupují plodiny za nižší cenu, než za jakou by je sami mohli prodat na trhu. Zároveň je pro farmáře nemožné vstoupit na oficiální trhy.

Netvoří totiž žádné formální uskupení a kvůli ilegálnímu záboru půdy jím ani být nemohou.

Tento problém se snažila vyřešit mezinárodní organizace RUAF Foundation, která si Ndolu zvolila za své partnerské město a od roku 2005 se zde přičiňuje o rozvoj městského zemědělství. Díky této organizaci vznikla schválená Strategická agenda o městském zemědělství a zároveň zde byly realizovány dva projekty na podporu místních farmářů. Jeden z projektů ale zkomplikovaly rozpory ve farmářské komunitě a mocenské ambice. To, zda farmáři své spory vyřeší, závisí především na posunu v jejich vlastní mentalitě a překonání překážek zakořeněných v místní kultuře.

Lenka Voleníková

Čtyři měsíce s komiksem

MILADA HRONOVÁ

Retrospektivní výstava krále českého komiksu Expozice Hommage à Kája Saudek v Muzeu umění přitahuje pozornost. Je největší přehlídkou autorovy tvorby a k její výjimečnosti přispívá i bohatý doprovodný program včetně odborného kolokvia připraveného s badateli z filozofické fakulty.

„Kája Saudek dokázal ve své době dělat komiks jako nikdo jiný u nás. Suverénně ovládal komiksovou řeč a vytvořil si osobitý styl. Kdyby na přelomu 60. a 70. let dostal příležitost na některém z velkých komiksových trhů, jistě by se stal mimořádnou hvězdou i v globálním měřítku," uvedl Martin Foret z katedry žurnalistiky.

Přestože je jméno Kája Saudek téměř padesát let spojováno s bravurní kreslířskou tvorbou, nezaměnitelným komiksem nebo významným podílem na filmech dua Vorlíček-Macourek a Oldřicha Lipského, nevznikala olomoucká retrospektiva jeho tvorby jednoduše. Odbornou veřejností jsou díla vynikajícího ilustrátora, malíře a autora kultovních komiksů totiž často odsouvána na periferii výtvarné kultury. Podstatná část jeho tvorby tedy není uložena ve veřejných sbírkách.

Při přípravě Saudkovy výstavy spolupracovalo Muzeum umění s rodinou Káji Saudka a asi dvacítkou sběratelů, kteří výstavu pomohli doplnit o zásadní exponáty.

Na výstavě se podílí i Centrum pro studia komiksu Ústavu pro českou literaturu Akademie věd ČR a olomoucké filozofické fakulty, které k retrospektivě připravilo odborné kolokvium Český komiks (a vizuální kultura) 60.–80. let 20. století. Martin Foret, který je koordinátorem činnosti centra, vede na katedře žurnalistiky i seminář, v němž přibližuje mimo jiné dějiny komiksu.

„Studenty mediálních a kulturálních studií seznamuji s tvorbou otce moderního komiksu Rodolpha Töpffera. Někdy v roce 1827 začal vydávat komické obrázkové romány, kreslené série s texty včleněnými do obrázků, které nazýval literatura v obrazech. Tohoto dosud neobvyklého prostředku vyjádření si obdivovaně považoval i Goethe," přiblížil Foret.

Odborné kolokvium je určeno všem zájemcům z řad akademické obce i široké veřejnosti, částečně naváže na olomoucké kolokvium z roku 2011 Studia komiksu: možnosti a perspektivy. Uskuteční se 24. dubna. „Budeme se věnovat tvorbě Káji Saudka a jejímu kontextu. Naším cílem je detailněji zmapovat a v rozličných dílčích exkurzech analyzovat tuto klíčovou etapu vývoje českého komiksu, s přesahy do souvisejících oblastí domácí vizuální a populární kultury," uzavřel Foret.

Výstava Expozice Hommage à Kája Saudek potrvá v Muzeu umění do 18. května. Každou neděli a první středu v měsíci vstup zdarma.

Repro: Žurnál UP

PŘEDNÁŠKY CENTRA PRO STUDIA KOMIKSU
(Café 87, vždy od 17 hodin)

■ 26. března
Pečlivě přečíst panely: výzva k analýze komiksu
Pavel Kořínek
Přednáška nabídne nástroje, jak „číst komiks jinak" – jinak než jako literaturu, do níž komiks bývá nejčastěji řazen jako její dětská/infantilní/braková podkategorie.

■ 2. dubna
Ukaž mi to. Kája Saudek a světový undergroundový comix
Michal Jareš
Saudkovo souznění s některými jevy a trendy komiksového undergroundu. Nebát se erotiky v komiksu znamená pochopit jeho nadsázku, ironii a karikaturu.

■ 9. dubna
Pokračovatelé, žáci, epigoni: vliv tvorby Káji Saudka na dvě generace českých komiksových tvůrců
Tomáš Prokůpek
V 70. a 80. letech představovala v komiksově (i jinak) izolovaném Československu tvorba Káji Saudka nepřehlédnutelný fenomén, s nímž se prakticky všichni mladší tvůrci museli vypořádat – buď (méně často) jeho radikálním popřením, anebo snahou na něj kreativním způsobem navázat.

■ 16. dubna
Český komiks 1989–2013: programy, projekty, problémy
Pavel Kořínek
Uplynulých 25 let představovalo ve vývoji domácího komiksu překotné období plné dříve nepředstavitelných vrcholů i strmých pádů do neznáma. Proměnlivý „obraz českého komiksu".

■ 23. dubna
Saudkovi „vnuci": současné české knižní komiksy
Martin Foret
Nový komiksový formát graphic novel. V posledních letech se tento formát „komiksového románu" etabloval i v domácím prostředí a přinesl řadu pozoruhodných děl.

Deset minut slávy à la James Bond

Vlastní film je v posledních letech typickým rozloučením se studiem na lékařské fakultě. Ten letošní s názvem M-team natáčeli „šesťáci" tři dny, příprava a postprodukce zabrala další dva měsíce. Premiéru měl na plese mediků.

Desetiminutový film je inspirován Jamesem Bondem a dalšími akčními filmy. Sugestivní hudba, ruchy, zvukové efekty. Profesionální záběry, profesionální střih. Černá saka, černé brýle…

„Dlouho jsme uvažovali o parodii na Dr. House, ale pak jsme si uvědomili, že by to byla více oslava doktora House než medicíny. První myšlenka byla, že medik přece chce na začátku dělat medicínu strašně akčně, proto jsme se inspirovali akčními filmy. Prostě jsme seděli a prošlo to z jedné hlavy do druhé. A protlo se to," popsal začátky student Vojtěch Novák. K natáčení pak přizval kamaráda Jakuba Vengláře, který se filmováním živí.

Role pro čtvrtinu ročníku

Ve filmu M-team, dostupném na YouTube, hraje přes třicet mediků a docent Tomáš Papajík. Spolu se štábem se na jeho vzniku podílela necelá třetina závěrečného ročníku. Ústřední zápletkou je rychlá likvidace nemoci X.

„Vyvíjelo se to hodně dynamicky. Od pátku do neděle jsme natáčeli. Tři dny od sedmi ráno do půlnoci. Vlastně v pátek jsme začali později," lovil v paměti Novák. Nejtěžší podle něj bylo skloubit státnice a volný čas. „Najít správný víkend, kdy spolužáci nemají před státnicemi ani těsně po nich, kdy už odjedou," vysvětlil.

Scénář chystalo asi pět lidí. Někdo více, někdo méně. „Po skajpu, na fakultě, po telefonu, u piva i na privátu. Vznikal průběžně, protože v šesťáku se už tolik nepotkáme. Snažili jsme se najít propojení medicíny a akčního filmu – třeba z Bonda vychází scéna s rentgenem zabudovaným v autě," popsal Novák.

„Chytili ho u praktika. Tvrdil, že mu nic není, ale má záznam v rejstříku. Naposledy ležel kvůli těžké rotavirové gastroenteritis complicat," hlásí jedna z agentek před výslechem. Když se pacient vymlouvá, že si jen přišel do čekárny číst časopisy, předhodí před něj vyšetřovatelka pestrobarevný bulvár se slovy – „tohle by rozhodně nikdo dobrovolně nečetl."

Foto: ADAM VAŠURA

Samotné natáčení bylo tak únavné, že si žádnou „veselou historku" nevybavil. „Měli jsme harmonogram po minutách se spoustou přesunů. Třeba jsme byli na jednom place a před námi už jiný štáb připravoval jiné scény. Byl jsem v neděli tak unavený, že jsem si nepamatoval jedinou minutu. Jeli jsme bez klapky, jeden zvukař a kameraman, který si dělal klapku i režiséra. Některé scény jsme jeli i desetkrát. Točí se napřed detail, potom široký záběr… Na repliky bylo kolem pěti, šesti pokusů," vzpomínal na natáčení Novák.

Zdůraznil, že medici nejsou herci. Na kameru si museli všichni zvyknout, uvolnit se. „Role jsme si rozdali ve čtvrtek před tím. Moc replik tam není. Původní scénář jsme seškrtali, aby to bylo více obrazové a méně mluvené," zdůvodnil.

Rhinitis acuta horribilis maligna masculina

Reakce při plesové premiéře byly kladné. „Myslím, že se to povedlo. Spokojenost," usmíval se pod vousy Novák. Přiznal ale, že nervózní byl. „Film předtím nikdo neviděl. Byla to skutečná premiéra. Ale vtipy, které tam jsou, vyšly, jak měly. Lidi se smáli a na konci tleskali," liboval si Novák. Práce desítek lidí tak nevyšla nadarmo.

„Rýmečka i závěr příběhu, vše vyniklo. Stejně jako na začátku anamnéza, která jako tento výslech nikdy neprobíhá. I když by občas mohla, bylo by to s pacienty rychlejší," poznamenal Novák. Úspěch prý slavila také parodie na protidrogové jednotky, které jsou schopny ochutnáním poznat drogu. „My jsme tak ve filmu diagnostikovali moč," řekl.

Na výrobě „bondovky" z dílny Hammeln Production Jakuba Vengláře se za štáb mediků podíleli ještě Václav Dlouhý, Tomáš Petrů, Zuzana Slezáková, Adam Vašura a Gréta Směšná. (caf)

Gentlemen Singers oslaví narozeniny společně s univerzitním sborem Ateneo

Své desetiletí oslaví v kostele sv. Michala královéhradecký vokální soubor Gentlemen Singers. Během slavnostního koncertu vystoupí i smíšený sbor Univerzity Palackého Ateneo a ostravský Ženský pěvecký sbor Duha.

„Výjimečnost spočívá v tom, že do Olomouce přijede autor Missy brevis skladatel a dirigent Stephen Hatfield, který svou mši bude i dirigovat. Missu brevis nelze –s výjimkou části Gloria – bez Gentlemen Singers provést a domnívám se, že by byl i velký problém najít za Gentlemen Singers vůbec náhradu," řekl sbormistr Atenea Pavel Režný.

Soubor Gentlemen Singers je pro svůj nezaměnitelný zvuk a stylovou interpretaci moderní klasické hudby oceňovaný domácí i zahraniční kritikou. Absolvoval přes 500 vystoupení ve 20 zemích na čtyřech kontinentech, vydal šest CD a účinkoval v desítkách rozhlasových a televizních pořadů.

Během své desetileté historie měli Gentlemen Singers možnost spolupracovat s předními českými i zahraničními umělci. S uměleckým vedoucím olomouckého Atenea a ostravské Duhy Pavlem Režným se do kontaktu dostal v roce 2012.

„Tehdy jsem se s Ženským komorním sborem Duha Ostrava, který také vedu, zúčastnil slavnosti Czech Choir Festival Hradec Králové. Právě tam zazněla Missa brevis Stephena Hatfielda ve své premiéře. Hatfield ji pro tento festival složil," doplnil Režný.

Přestože bude z pozice smíšeného univerzitního sboru Ateneo spolupráce s Gentlemen Singers na slavnostním olomouckém koncertě premiérou, vazba tohoto královéhradeckého souboru na město Olomouc není jediná. „Gentlemen Singers provedli téměř všechny mé mužské sbory, většinou v premiérách, neboť byly komponovány právě pro ně. Také na mém nedávno vydaném CD Ej, Janku! je jejich nahrávka Zpěvů z Kopanic a Gurale," zdůraznil skladatel a pedagog muzikologie Jan Vičar. I na jeho skladby hodlá sestřih desetiletého repertoáru Gentlemen Singers vzpomenout.

Program narozeninového koncertu nabídne tři části. V první vystoupí se samostatným programem smíšený komorní sbor Ateneo, ve druhé se představí Gentlemen Singers a ve třetí vystoupí všechna zúčastněná tělesa společně, aby pod taktovkou autora provedla Missu brevis, kterou narozeninový koncert vyvrcholí.

Koncert 10 let Gentlemen Singers se uskuteční v kostele svatého Michala v úterý 25. března od 19:00. (map)

DNY FRANCOUZSKÉ KULTURY
JOURNÉES DE LA CULTURE FRANÇAISE

PROGRAM

čt 27. 3. 13h30 — ART BRUT FILM Olomouc 03
Přednáška režiséra Philippa Lespinasse (francouzsky)

16h00-22h00 — Festival Art brut film Olomouc
8 krátkometrážních snímků Philippa Lespinasse (v původním znění s titulky)
Arcidiecézní muzeum Olomouc, sál Mozarteum (Václavské náměstí 3, Olomouc)
Vstupné: zdarma

po 31. 3. 15h00 — En passant par la Normandie
Vernisáž výstavy fotografií z Normandie (výstava potrvá do 30/05)
Univerzita Palackého, Katedra romanistiky (Křížkovského 10, Olomouc)
Vstupné: zdarma

út 1. 4. 17h30 — L´Écume des jours / Pěna dní
Film (v původním znění s titulky)
Kino Metropol (Sokolská 25, Olomouc)
Vstupné: 90,-

čt 3. 4. 16h00 — Hravě-filmový večírek
Loto (zajímavé ceny!)
Le secret (film v původním znění s titulky)
Degustace francouzských specialit
Gymnázium Jiřího Wolkera (Kollárova 3, Prostějov)
Vstupné: zdarma

po 7. 4. 15h00 — Patrick Ralet – Communication et Culture
Přednáška ve francouzštině
Univerzita Palackého, zasedací místnost děkanátu (1. p.) (Křížkovského 10, Olomouc)
Vstupné: zdarma

út 8. 4. 18h00 — Morceaux choisis
Sylvaine Hinglais - Les fables de La Fontaine revues et corrigées
Divadelní představení žáků česko-francouzské sekce Slovanského gymnázia
Vlastivědné muzeum (nám. Republiky 5, Olomouc)
Vstupné: dobrovolné

st 9. 4. 14h00 — Pétanquový turnaj - dvojice
Registrace účastníků na facebooku DFK Olomouc, lákavé ceny!
Slovanské Gymnázium Olomouc, česko-francouzská sekce (Pasteurova 19, Olomouc)
Vstupné: 50,-

st 9. 4. 19h00 — Kabaret - Slečny a gentlemani - Romanistický večírek vol. 3
Matrona Piscosa, tombola, francouzské občerstvení
Klub 15 minut (Komenského 31, Olomouc)
Vstupné: 20,-

čt 10. 4. 9h45 — François Cassière – Impact de la variable interculturelle sur les relations d'un distributeur français avec ses partenaires étrangers : le cas de Carrefour en Roumanie
Přednáška ve francouzštině
Univerzita Palackého, Katedra romanistiky, učebna 2 (Křížkovského 10, Olomouc)
Vstupné: zdarma

čt 10. 4. 18h00 — Georges Floquet – Les quiproquos de l'amour
Jacques Maurin – Jour de joie
Divadelní představení žáků Cyrilometodějského gymnázia, výstava fotografií
Duha, Kulturní klub u hradeb (Školní 4, Prostějov)
Vstupné: zdarma

facebook.com/dfkolomouc

PR 1406

Významná osobnost se dožívá 80 let

doc. MUDr. Věra Krčová, CSc.

Paní docentka Věra Krčová, CSc., se narodila 18. března 1934 v Olomouci. Po maturitě na Slovanském gymnáziu zahájila v roce 1952 studium medicíny na Lékařské fakultě UP. Po promoci v roce 1958 nastoupila na interní oddělení Nemocnice v Hranicích na Moravě. Vnitřnímu lékařství zůstala věrná celý život. Po čtyřech letech praxe v hranické nemocnici byla roku 1962 přijata na I. interní kliniku FN Olomouc, kde díky své píli, jazykovým znalostem a intenzivnímu studiu domácí i zahraniční literatury své praktické zkušenosti z Hranic rychle obohatila o teoretické znalosti a získala hluboký přehled v problematice celého vnitřního lékařství. Ten potvrdila ziskem atestace I. a II. stupně z vnitřního lékařství. Získané vědomosti uplatňovala nejen při diagnostice a léčbě nemocných, ale i v pedagogické a vědecko-výzkumné činnosti. Postupně se začala stále více věnovat problematice hemostázy, která se stala jejím dominantním celoživotním odborným tématem. V koagulaci se věnovala jak problematice diagnostiky a léčby krvácivých stavů, tak problematice trombóz a později i vrozených a získaných trombofilních stavů, jejich diagnostice a léčbě. V práci jí významně pomohly, vedle znalosti celého vnitřního lékařství, nejnovější literární znalosti – dlouhodobě patřila a stále patří k nejaktivnějším návštěvníkům Lékařské knihovny LF UP – „čich" na směrování moderních trendů v oboru a její komunikační schopnosti, díky kterým byla schopna úspěšně rozvíjet širokou mezioborovou spolupráci.

Základy své vědecké činnosti položila v letech 1969–70 v Blood Research Foundation Center v italské Pavii. V roce 1972 obhájila svou kandidátkou dizertační práci na téma „Klinický obraz a diagnostika plicní embolie" a získala vědecký titul CSc. Svou klinickou práci paní docentka provázala s prací pedagogickou. Již dlouhá léta přednáší studentům všeobecného i stomatologického lékařství a též studentům bakalářských oborů komplexní problematiku vnitřního lékařství a v posledních letech zvláště problematiku hemostázy. Nejen studenty, ale i spolupracovníky je vnímána jako výborná a oblíbená učitelka. V roce 1988 se stala docentkou v oboru vnitřní lékařství. Tématem její habilitační práce byly Žilní trombóza a komplikující plicní embolie.

Hned po ustanovení samostatné Hemato-onkologické kliniky MZ ČR v roce 1996 přijala paní docentka na této klinice pracovní úvazek. Na hemato-onkologické klinice stála u zrodu a rozvoje moderní hemokoagulační laboratoře, která sem byla po mnoha letech stagnace, převedena z I. interní kliniky. Na klinickém poli položila základy mezioborové spolupráce s řadou odborností, zvláště s porodníky, neurology, oftalmology, internisty – kardiology, angiology či diabetology, s ortopedy či radiology a s pracovníky nukleární medicíny. Právě přestup na hemato-onkologickou kliniku umožnil paní docentce naplno uplatnit a dále rozvinout hluboké odborné znalosti moderní problematiky hemostazeologie a také vědecké i pedagogické schopnosti. Pod jejím vedením byly položeny základy moderní péče o pacienty s hemofilií, podílela se na řadě mezioborových grantů IGA a vychovala 4 doktorandy (CSc. a Ph.D.). Také publikační činnost paní doc. Krčové je bohatá, zahrnuje několik desítek prací v domácí a zahraniční literatuře, nespočet přednášek na domácích a zahraničních konferencích a sjezdech. Paní docentka je spoluautorkou

výukových skript vnitřního lékařství a hematologie, několika kapitol v repetitoriu Hematologie a transfuzní lékařství a v řadě dalších učebnic.

Paní docentka vyniká mimořádným elánem a vysoce aktuálním přehledem odborné problematiky (podloženým intenzivním studiem zahraniční literatury a účastí na všech dostupných odborných akcích nejen oboru hematologie), o který se nezištně dělí se všemi zájemci – nejen kolegy na mateřském pracovišti, ale i s lékaři z dalších pracovišť v celé fakultní nemocnici v Olomouci či s kolegy z terénu.

Životního jubilea se paní docentka Krčová dožívá ve výborné fyzické i psychické kondici, její odborný i životní entuziasmus zůstává stále velmi nakažlivý a bez její účasti si dnes práci v koagulační problematice na HOK v Olomouci neumíme ani představit.

Přání, aby s námi vydržela spolupracovat ještě řadu příštích let, mají

kolegové z Hemato-onkologické kliniky FNOL a LF UP Olomouc

Germanisti v Palermu

Pětice studentů Katedry germanistky Univerzity Palackého v Olomouci se zúčastnila čtrnáctidenního semináře o středověké literatuře konaného v Palermu.

Sekce medievistiky při Katedře germanistiky již řadu let úzce spolupracuje s mezinárodním programem GLITEMA (German Literature in the European Middle Ages), jenž zájemcům o medievistiku zprostředkovává dva roky studia tohoto oboru v různých zemích Evropy. Kromě jiného také každoročně organizuje čtrnáctidenní seminář pro příznivce německé středověké literatury z celého světa. Letošní seminář se konal v období 16. 2. – 1. 3. 2014 v hlavním městě Sicílie, Palermu. Téma semináře „literatura a historie" mělo studenty seznámit s problematikou historičnosti a fikce v literárních dílech z období raného středověku až po raný novověk. Během dne probíhaly dvě přednášky, ve kterých se studenti seznámili se základními pojmy a informacemi o dílech. Dále také

jeden seminář, ve kterém se rozebíraly středověké literární texty. Přednášeli zde odborníci z různých koutů světa, například profesoři z Anglie, Kanady, Švédska, Německa či Rakouska, ale i domácí profesoři z univerzity v Palermu.

Kromě studia celý pobyt studentům zpříjemnily i dva výlety. Jeden do centra hlavního města Palerma a druhý do nedalekého středověkého městečka Cefalu.

Jedna z českých účastnic o semináři říká: „Byla to pro mě skvělá příležitost seznámit se blíže s tímto oborem a setkat se s odborníky, kteří se medievistice intenzivně věnují. Dozvěděla jsem se spoustu nových a zajímavých informací, které se mi budou nadále hodit v mém studiu. Nejlepší ovšem bylo, že jsem měla možnost setkat se i s dalšími studenty z celého světa, kteří mají stejné studijní zájmy jako já. Navíc byly všechny semináře v němčině, takže jsem mohla aktivně využít své jazykové znalosti. Všem zájemcům o medievistiku, ale i německou literaturu a historii tento seminář doporučuji."

Všichni budoucí zájemci, kteří by se programu chtěli zúčastnit třeba již příští rok, kdy se bude seminář konat pravděpodobně v Portu, mají možnost se informovat o podmínkách přihlášení u Mgr. Kristýny Solomon, Ph.D., na Katedře germanistiky.

Veronika Uhrová | Eva Hnidáková

ŽURNÁL Univerzity Palackého
Vychází každé druhé pondělí | Registrace: MK ČR E 12524, ISSN 1804-6754
Vydává Univerzita Palackého v Olomouci, Křížkovského 8, 771 47 Olomouc | IČ: 61989592
Předseda redakční rady: Petr Bilík | Vedoucí redakce: Pavel Konečný
Redakce: Biskupské nám. 1, Olomouc | Telefon 585 631 155 | E-mail: zurnal@upol.cz
Tisk: Tiskárna Budík Grafika, s. r. o. | Náklad 3 000 ks
VYTIŠTĚNO NA RECYKLOVANÉM PAPÍRU

www.jaksetoodpadu.cz
POTKÁME SE
U MODRÉHO KONTEJNERU

 Texty na této straně nejsou redakčně upraveny. Jejich autory nejsou redaktoři Žurnálu.

Hála: Rád bych startoval na mistrovství světa v Olomouci

MARTIN VIŠŇA

O úspěších kanoistů Sportovního klubu Univerzity Palackého se toho napsalo už hodně, týmová kronika ovšem zdaleka není dopsaná. Jedním z posledních zápisů je vítězství talentovaného Richarda Hály v anketě o nejlepšího sportovce Olomoucka za loňský rok. A Hála to chce dotáhnout daleko.

Richard Hála má rád přírodní vodní toky a plochy. „Kamenice, Lipno, líbí se mi také italská řeka Ada, kde se letos jede mistrovství světa," vyjmenoval. Přesto plně podporuje vznik umělého kanálu v Olomouci. Foto: archiv RH

Jednadvacetiletý kajakář vloni vybojoval bronzovou medaili na mistrovství světa ve sjezdovém sprintu na divoké vodě, později jeho krk ozdobilo ještě zlato pro mistra světa v závodě družstev, které si vyplul společně s Tomášem Slovákem a Karlem Slepicou. A právě týmové kolegy vystřídal na olomouckém sportovním trůnu.

„Ocenění mě velmi potěšilo. V Olomouci trávím hodně času, mám zde školu, sportovní zázemí, mohu to tu považovat za druhý domov. Ten první je ale určitě ve Veselí nad Moravou, dokonce jsem se před dvěma lety stal čestným občanem města. Bydlíme hned u Moravy, často jsem viděl kluky, jak pod naší zahradou trénují. Jednoho dne mě taťka přivedl na loděnici a tam to vše začalo. Bylo mi asi osm let," připomněl mladý vodák svůj původ a začátky.

Nyní je součástí úspěšné olomoucké vodácké kliky, která letošní vyhlášení sportovních cen Olomoucka doslova ovládla, cenu bral vedle Hály i oddíl a trenér. „Je super, že se tu v poslední době sešli čtyři nejlepší kajakáři z republiky. Velkou zásluhu na tom má náš reprezentační trenér Robert Knebel, díky němu tvoříme silnou tréninkovou skupinu. Jde vidět, že olomoučtí kanoisté patří mezi světovou špičku. Myslím, že nadvláda kanoistů na vyhlášení je zasloužená a na místě. Doufám, že tomu tak bude i nadále," komentoval Hála úspěchy olomoucké kanoistiky.

Intenzivní příprava

V době předávání cen ovšem nebyl ani v Olomouci, ani ve Veselí, nýbrž na šestitýdenním soustředění ve Španělsku. „Jsou to první kilometry na vodě v nové sezoně," řekl. Za šest týdnů najede asi 900 kilometrů na hladké vodě. Je to ideální místo pro trénink. „Jezdíme v přístavním městě, které je protkané vodními kanály, takže sem nejdou vlny z moře. První týden byl takový seznamovací, hodně se hledělo na techniku pádlovaní. Pak začaly přibývat měřené úseky, od třetího týdne už rubeme naplno. Trénujeme šest dní v týdnu, v osm vstáváme, po snídani vyrážíme na trénink na vodě, většinou už po něm jsem úplně mrtvý a šel bych spát," popsal Hála podobu soustředění.

Ale odpočinek se koná vždy až po intenzivní hodině a půl v posilovně a jen dvě hodiny, aby během odpoledne stihli ještě další trénink na vodě a běh. „Večer trávíme doma nebo regenerací v sauně či na bazéně, dost času nám zabere kulinářské umění. Na jídle si dáváme záležet, není to žádný Babica styl, spíše Pohlreich," podotkl s úsměvem.

Nekončící sezona

Po návratu ze soustředění už kajakářům začíná závodní sezona. „To znamená každý víkend závody a ještě několik soustředění na trati mistrovství světa. V červnu sezona vrcholí světovým šampionátem, vzápětí se jede série světových pohárů, na podzim pak seriál říčních maratonů. Poslední závody se jedou v listopadu, pak už zase začíná příprava na další rok, na vodě a na běžkách. Vlastně se dá říci, že naše sezona nikdy nekončí," uvedl Hála.

V cílech pro letošní rok se přitom drží při zemi, rád by znovu získal medaili v individuálním závodě ve sprintu a také by si přál, aby s týmem na světovém šampionátu dosáhli hattricku. „Pokud bude zdraví a štěstí přát, tak ve sportovní kariéře mám vysněné zlato z individuálního závodu a start na olympijských hrách," prozradil kajakář své sny.

Když je čas, není energie

Sám ale připouští, že spojit vrcholový sport a školu dost dobře nelze. Proto změnil své profesní zaměření. Původně absolvoval střední zdravotnickou školu. „Po maturitě jsem šel na záchranáře, jenže účast na praxi musí být stoprocentní a to v mém případě nešlo. Trénink a veškerá příprava na závody zaberou hodně času, proto jsem nakonec volil rekreologii, kde se dá studium a sport skloubit dohromady. Ovšem času na studium je opravdu málo, a když už je čas, tak mi chybí energie," vysvětlil Hála.

Světový šampionát na Hané

Spoustu času, sil a financí přitom zabere dojíždění na tréninky. V Olomouci totiž nejsou podmínky pro kvalitní trénink ideální, proto reprezentanti univerzitního sportovního klubu vyjíždějí „za lepším" do Čech na jarní řeky anebo do zahraničí, kde jsou řeky sjízdné po celý rok. Hodně se v této souvislosti poslední dobou mluví o vybudování kanoistického areálu v Olomouci. „Kanál s divokou vodou bych tu určitě uvítal. Věřím, že by se o kanoistiku v Olomouci začalo zajímat více lidí a přitáhlo by to i nové nadějné sportovce. Doufám, že se kanoistický areál v Olomouci vybuduje a bude se na něm konat mistrovství světa, na kterém bych rád startoval," komentoval vodácký projekt Hála.

Dina Štěrbová chtěla vždycky do vysokých hor, aby skutečně žila

Hory jsou pro ni to nejkrásnější, co ji v životě potkalo. Když o nich Dina Štěrbová vypráví, čas se stane relativní. Dnes hlavní důvod jejího každoročního návratu do velehor spočívá v péči o provoz české nemocnice v Baltistánu.

Označení za dobrodruha bere za vlastní, protože všechny její cesty byly pohnuté.

Do roku 1989 přednášela Dina Štěrbová na přírodovědecké fakultě matematiku, kterou do dneška považuje za důležitou konstantu svého života. Druhou jsou pro ni hory. „ V matematice neplatí žádná hesla. Buď se něco dokázat dá, anebo ne. Hory jsou pak něčím, co člověka přesahuje. Ve srovnání s lidským životem jsou pro mne konstantou stabilní, věčnou," vysvětlila Štěrbová. O horolezectví snila už ve svých 14 letech, v sedmnácti lezla ve Vysokých Tatrách. Ty byly její horolezeckou školou.

Vystoupila i na šestou nejvyšší horu světa. Na Tyrkysovou horu – Čo Oju do výšky 8201 m vylezla v roce 1984. „O Čo Oju jsem přemýšlela už v šedesátých letech, v době, kdy na ní zahynuly dvě Francouzky. S Věrou Komárkovou se nám ji podařilo vylézt s odstupem dvaceti pěti let. V československých poměrech je to jediná ze čtrnácti osmitisícovek světa, kde jsme měli primát. Domů jsem se však vracela v ilegalitě a o výstupu hlásala pouze Svobodná Evropa," řekla Štěrbová, která nikdy nebyla součástí oficiální československé výpravy.

„Za socialismu byly ženy mimo soutěž. Horolezectví nebylo vnímáno jako ženský sport," vzpomněla. Historii prvních ženských výstupů na osmitisícovky se chystá zmapovat ve své knize, která vyjde v květnu.

Štěrbová o sobě říká, že se vždy snažila lézt tolik, kolik byla schopná vlastními silami. V náročných výstupech dávala přednost ženám. Svůj život chce horolezkyně Štěrbová prožít v tom, co považuje za správné. Nyní je jejím hlavním motorem horská nemocnice v Baltistánu. „Nikdy jsem netoužila po slávě, chtěla jsem být v horách, abych skutečně žila. Při jejich velikosti a nádheře mi lidské hemžení připadá nepodstatné," uzavřela Štěrbová. (map)

Foto: archiv DŠ

चेक गणराज्य में मेरा प्रवास

चेक गणराज्य में सितम्बर २००९ से अभी तक चार साल से अधिक का मैंने समय व्यतीत किया है! इन चार सालों में, मैंने इस देश के विभिन्न गावों तथा शहरों की यात्रा कि और विभिन्न संस्कृति और भिन्न लोगों के साथ मिला और करीब से जानने कि कोशिश की, मैंने पाया कि लोग बहुत ही विनम्र तथा स्नेहशील स्वभाव के हैं!

यहाँ कि प्राकृतिक सुंदरता और अखंडता अतुलनीय है, यहाँ पर कई ऐतिहासिक शहर और करामाती ग्रामीण इलाके हैं, जो आज भी बहुत सुंदर हैं और इतिहास को याद दिलाते हैं! चेक गणराज्य का भोजन हमारे देश के भोजन से बिलकुल अलग है, हम भारतवर्ष में मसालेदार भोजन खाते हैं और यहाँ का भोजन बहुत ही साधारण है, यहाँ पर लोग बहुत ही कम हरी सब्जियों का सेवन करते हैं! हालाँकि पेय पदार्थ बहुत ही प्रकार के हैं जितना कि मैंने कभी सोचा ही नहीं था, बियर यहाँ के लोगों का सबसे पसंदीदा पेय है! मेरे लिए बहुत ही आश्चर्य कि बात है कि यहाँ लोग बियर ब्रांड को लेकर बहुत ही चयनात्मक हैं, ठीक उसी प्रकार जिस तरह भारत में लोग खान-पान को लेकर होते हैं!

चेक गणराज्य के कैफे संस्कृति से मैं बहुत ही प्रभावित हूँ, और उल्लेख करना चाहूंगा कि यहाँ कैफे में मित्रों के साथ घंटो समय बिताना और राजनितिक चर्चाएं करना सामान्य बात है, इसके विपरीत हमारे देश में चाय और कॉफी एक छोटे से ब्रेक के रूप में होता है और कभी- कभी तो लोग तो लोग चलते-चलते ही चाय पी लेते हैं और दोबारा से अपने कार्य में लग जाते हैं! मुझसे यह पूछे जाने पर कि वो कौन सी चीज़ या घटना है, जो आम तौर पर रोज़मर्रा के दिनों में यहाँ अपने देश से अलग देखने को मिलता हैं, अपने लम्बे प्रवास और ट्राम द्वारा संकाय कि यात्रा के दौरान, मैंने लोगों का अवलोकन किया जो अपने बच्चों और पालतू जानवरों के साथ यात्रा करते हैं! बच्चे अपनी छोटी गाड़ियों (प्राम) में बहुत ही आराम महसूस करते हैं और माता-पिता इसको बहुत ही सावधानी पूर्वक से ट्राम के अंदर और बाहर करते हैं! लेकिन ये चकित करने वाली बात है कि व्यक्ति (ज्यादातर महिलाएं) अकेले ही बच्चों और पालतू जानवरों , मुख्य रूप से कुत्ते को लेकर सरलता से यात्रा कर लेती हैं और बच्चे छोटी गाड़ियों में आराम से पड़े रहते हैं और कुत्ते अक्सर अपने मालिक के गोद में रहते हैं और वह उन्हें पुचकारते रहती हैं तथा बचे अपने खिलौनों के साथ खेल रहे होते हैं! यह स्थिति हमारे देश से एकदम अलग है, जो कभी भी नही देखा जा सकता है!

इन सब छोटी-बड़ी असमानताओं के बावजूद , सामान्य तौर मैं यह कहना चाहूंगा कि चेक गणराज्य के लिये विश्व के सर्वोत्तम स्थानों से एक है और मुझे पूरा विश्वास है कि जो भी यहाँ कुछ दिनों के लिए रहा है, वो लोगों और स्थानो से जुड़ जाता हैं! मेरे लिए, अगर मैं इस देश को छोड़ता हूँ फिर भी मेरे दिल के करीब रहेगा और हमेशा के लिए जीवन के यादगार पलों में से एक होगा!

अंकुश प्रसाद

Ankush Prasad

biofyzik, Centrum regionu Haná

Můj pobyt České republice

V České republice žiji déle než čtyři roky, od září 2009. Poznal jsem zde spoustu krásných míst, kulturu, historická města i úchvatnou přírodu a kultivované, přátelské a vstřícné lidi.

Pokud jde o českou kuchyni, jako člověku z Indie, kde je koření nedílnou součástí každodenní stravy, mi připadá jednodušší a s mnohem menším podílem čerstvé zeleniny. Ale u piva a jiných nápojů je zde mnohem větší pestrost a výběr, než jsem si dokázal představit. Překvapilo mě, že Češi jsou ohledně značky piva dosti vybíraví.

V České republice mě nadchla kavárenská kultura. Povídat si celé hodiny s přáteli v kavárně zde patří k běžným zvyklostem. Jinak se ale káva nebo čaj ve vaší zemi pijí velmi rychle při krátké přestávce v práci. Studenty a mladé lidi často potkáte s kelímkem kávy v ruce, jsou zvyklí pít kávu i za chůze.

Během svého dlouhého pobytu a při cestování na fakultu tramvají pozoruji lidi s dětmi a domácími zvířaty. Děti sedí pohodlně v kočárcích a rodiče s nimi velmi pečlivě nastupují a vystupují. Spíš než tahle běžná věc mě ale překvapuje, že pokud má někdo (často žena) děti a současně zvířata (často „kapesního" psa), pejsek se vždycky uvelebí v náručí ženy a dítě klidně leží v kočárku. Tohle byste asi v Indii nikdy neviděli.

Řekl bych, že Česká republika patří k nejlepším místům k životu a věřím, že člověk, který zde nějakou dobu žije, se do této země a jejích lidí zamiluje. I když se jednoho dne rozhodnu kvůli své další životní dráze tuto zemi opustit, zůstane blízká mému srdci, protože jsem zde prožil okamžiky, které patří k nejlepším v mém životě.

Stane se

■ pondělí 24. března (20:30)
Leviathan boří hranice žánru dokumentu. Rutina rybolovu na světových mořích je proměněna v cosi nadpozemského za absence hudby i komentářů. Filmový sál UC UP

■ úterý 25. března (13:15)
Pražské jaro v kontextu českých a světových hudebních festivalů. Přednáška Romana Bělora, ředitele Pražského jara. UC UP, 239

■ úterý 25. března (18:00)
Veřejný přebor UP ve šplhu na laně. Závod je vypsán pro kategorie: ženy 4 m, muži 4 m, „open“ 8 m. Startovné: 10 Kč. Tělocvična T1, FTK UP, Hynaisova 9

■ úterý 25. března (19:00)
Přednášky s cestovatelskou tématikou. **Ivo Petr: Velké Rusko a Burjatsko**. Na něj naváže **Rudolf Švaříček: Indie a dalajlama**. Vstupné 70 Kč na místě. UC UP, K3

■ středa 26. března (9:45)
Přednáška Vasyla Čury **Současný stav ukrajinské kultury – pozůstatky „sovětské éry“ v ukrajinské kultuře**. Katedra slavistiky FF UP, 4.19

■ středa 26. března (19:30)
Filmový klub. **Bronson** – životopisný film inspirovaný britským vězněm, který po vykradení pošty v roce 1974 strávil většinu svého života na samotce. Filmový sál UC UP.

■ čtvrtek 27. března (19:00)
Benátský karneval. První maškarní ples v duchu benátského karnevalu. Vstup v masce nebo škrabošce. 170 Kč na místě, 150 Kč v předprodeji v restauraci Konvikt. Atrium UC UP

■ pátek 28. března (19:00)
Improvizační zápas KL.I.KA. vs O. LI.V.Y. Hráči budou za doprovodu živé hudby improvizovat na témata zadaná od diváků. Vstupné 100 Kč. Divadelní sál UC UP

■ sobota 29. března (18:00)
Absolventský koncert studentů Celostní muzikoterapie – zpěv, hra na bubny djembe, didgeridoo, koncovky, brumle, perkuse, tibetské mísy. Atrium UC UP

■ úterý 1. dubna (15:00)
Přednáška Veroniky Čurdové **Teorie významových profilů a výzkum somatismů v češtině**. FF UP, Křížkovského 10 (zadní trakt, posluchárna 18)

■ středa 2. dubna (17:00)
Přednáška Michala Jareše **Ukaž mi to. Kája Saudek a světový undergroundový comix**. Nebát se erotiky v komiksu znamená pochopit jeho nadsázku, ironii a karikaturu. Café 87

■ pátek 4. dubna (19:00)
Tématem **Karnevalu APA 2014** je „Ze století do století“. Večerem provede Roman Pastorek, zahraje kapela Pavel Helan band. Vyhlášení APAče roku. Regionální centrum (lsk)

Právnická fakulta vyslala do reálného života další absolventy

Promoce. Přes sedmdesát čerstvě promovaných studentů olomouckých práv obdrželo 14. března vysokoškolský diplom a složilo promoční slib. Se svou alma mater se v aule právnické fakulty slavnostně rozloučili absolventi magisterského a bakalářského studia. „Po době, kdy se člověk snažil a dřel po nocích, je to velká úleva a satisfakce. A konečně se dostávám do reálného života, takže teď to teprve začíná,“ prozradil své bezprostřední dojmy absolvent oboru Právo, který se hned po studiu ocitne v roli jednatele a podnikového právníka. (mav) Foto: VELENA MAZOCHOVÁ

Erasmus skončil. Ať žije Erasmus+

V doprovodu hudby a rozkvetlých tulipánů vstoupil minulý týden do olomouckých ulic nový program Evropské unie s názvem Erasmus+. Aktuální informace o možnostech zahraničních studijních výjezdů připravila olomoucká pobočka mezinárodní studentské organizace Erasmus Student Network (ESN).

Program Erasmus+ plně nahrazuje předchozí program a zahrnuje všechny dosavadní dílčí aktivity včetně studentských mobilit. Znaménko plus v jeho názvu přibylo také s ohledem na navýšení finančních prostředků Evropské unie, které studentům umožňují vycestovat vícekrát za sebou.

„Doposud mohli studenti v rámci programu vyjet jen jednou v průběhu bakalářského nebo magisterského studia. Nyní mají možnost vyjet jako bakaláři i magistři, a to na dva až dvanáct měsíců. Dobu pobytu si navíc mohou rozdělit do dvou etap,“ vysvětlila jedna z organizátorek Barbora Petrů. Sama by měla jako studentka nizozemštiny od září strávit zimní semestr v Antverpách.

Veronika Marčíková, která na stanovišti roadshow u menzy na třídě 17. listopadu obdržela základní informace i červený tulipán, je už přihlášena na zahraniční pobyt a v příštím letním semestru se podívá na půl roku do Itálie. „Nejraději bych ale jela do Španělska, jehož kultura mne při předchozí návštěvě velmi oslovila,“ dodala Marčíková, která na pedagogické fakultě studuje anglický jazyk a výtvarnou tvorbu.

Erasmus+ v letech 2014–2020 podporuje spolupráci a mobilitu ve všech sférách vzdělávání, v odborné přípravě a sportu. Je nástupcem programu Erasmus. Do jeho aktivit se mohou zapojit studenti, učitelé, učni, dobrovolníci, vedoucí mládeže a funkcionáři amatérských sportovních organizací. Na podporu studia, odborné přípravy či dobrovolnické činnosti v zahraničí budou z jeho prostředků hrazeny stipendia pro více než čtyři miliony osob. Pobyt v zahraničí může přitom trvat od několika dnů až po jeden rok. (mav)

Putovní show propagující nový program probíhala i v dalších univerzitních městech republiky. Pro olomoucké studenty startovala u centrální menzy. Foto: VELENA MAZOCHOVÁ

Universitas Palascakiana

Mediální obraz univerzity v odrazu zpětného zrcátka tiskového mluvčího Radka Palaščáka

Univerzita Palackého přijala bezmála 31 tisíc přihlášek ke studiu. Toto číslo ale ještě není konečné, neboť na některé obory se uchazeči mohou stále hlásit. Nejžádanějšími obory jsou tradičně všeobecné lékařství, právo, psychologie a zubní lékařství. **(Český rozhlas, Deník, MF Dnes, Novinky, Právo, První zprávy | 7.–11. 3.)** Kvalita se neslučuje s masovostí. Ale abychom mohli vybírat kvalitu, potřebujeme přihlášené masy. ■ Před sedmdesáti pěti lety byla vypálena olomoucká synagoga. Stalo se tak v noci z 15. na 16. března roku 1939. Z židovské modlitebny se zachovalo několik vitráží a jedna z nich od včerejšího odpoledne zdobí okno knihovny Centra judaistických studií Kurta a Ursuly Schubertových olomoucké filozofické fakulty na třídě Svobody. Vitráž byla symbolicky nainstalována do okna, které je otevřené směrem na Palachovo náměstí, kde synagoga stála. **(Český rozhlas, Deník, MF Dnes | 11.–16. 3.)** Okno do dějin (a) svědomí národů. ■ Olomoucký magistrát zadal Univerzitě Palackého provést průzkum dopravní situace, jaká nastala v městské hromadné dopravě po zrušení autobusové linky číslo 23. Jeho výsledky by měly sloužit jako podklad k případným úpravám. Radní tak reagovali na protesty, které zrušení linky vyvolalo zejména u obyvatel v městských částech Nové Sady a Povel. Protestní petici adresovanou vedení města podepsalo bezmála tisíc lidí. **(Právo | 19. 3.)** Výzkumné pracoviště tudíž bude hledat odpověď na otázku, zda je možné vytíženou autobusovou linku nahradit tramvajovou tratí, která vede odnikud nikam (rozuměj od Šantovky na okraj sídliště). ■ Dle výzkumu mezinárodní vydavatelské organizace Elsevier, která hodnotila dynamiku nárůstu publikací vědeckých pracovníků v letech 2002 až 2011, patří Univerzitě Palackého šestá příčka. Lépe se vědě daří jen v Akademii věd, na Karlově a Masarykově univerzitě a pražské i brněnské technice. **(Deník | 11. 3.)** Všichni mají rádi žebříčky. Zejména ty, ve kterých se dobře umisťují. ■ Lákavými a neobvyklými obory se vysoké školy snaží přivábit nové studenty. Žádat chtějí například o akreditaci polární ekologie, uvažují také o aristologii, která spojuje gastronomii s uměním. Univerzita Palackého plánuje otevřít obor korejština pro hospodářskou praxi. Mimo jiné proto, že továrna Hyundai v Nošovicích potřebuje více českého personálu znalého korejštiny a korejské kultury. **(MF Dnes | 12. 3.)** Trh si žádá, trh dostane… ■ Tomáš Zábranský, adiktolog působící v pražské Všeobecné fakultní nemocnici, kroutí hlavou nad tím, jak se česká společnost dlouhodobě staví k léčbě konopím. „Nevidím jediný důvod, proč by nevyléčitelně nemocné děti, které trpí zvracením a bolestmi, nemohly konopí užívat. My jim podáváme morfin, ale konopí nesmíme? To přece nedává smysl!“ říká absolvent olomoucké lékařské fakulty. **(Kondice | 21. 2.)** Na „smysl“ bych se ptal u významných hráčů působících ve farmabyznysu. ■ Další model pro interaktivní muzeum vědy Pevnost poznání vzniká v bývalém dělostřeleckém skladu v areálu Korunní pevnůstky poblíž centra Olomouce. Dvoumetrový exponát oční bulvy z extrudovaného polystyrenu bude sloužit návštěvníkům muzea k názorným ukázkám očních vad. **(České noviny, Český rozhlas, E15, Haló noviny, MF Dnes, Právo | 11.–18. 3.)** Které si často způsobujeme mnohahodinovým zíráním do monitorů. Srovnat zrak je dle odborníků vhodné čtením tištěného textu. Ideálně Žurnálu UP.